

تاریخچه بی بی سی : (British Broadcasting Corporation)

در اوایل جنگ جهانی (خورشیدی ۱۳۱۹ هشتم دی ماه) و ۲۹ دسامبر ۱۹۴۰ میلادی رادیوی فارسی بی بی سی راه اندازی شد . اولین گوینده رادیو بی بی سی فارسی حسن موقر بالیوزی نازی که هر نوبت در بدو امر فقط چهار روز در هفته (شبهای یکشنبه - دوشنبه - سه شنبه و چهارشنبه) و از ۱۵ دقیقه تجاوز نمی کرد و آن هم فقط اختصاص به پخش اخبار داشت . اما پس از سه ماه ، برنامه این رادیو به پنج و سپس به هفت نوبت در هفته افزایش یافت . سپس با گذشت دو سال از تأسیس ۱۵ دقیقه دیگر به زمان پخش برنامه رادیوی فارسی بی بی سی اضافه گردید . این مرکز بریتانیایی ، یک سرویس پخش همگانی رسانه ای ابر شرکت مستقر است و کهن ترین سازمان رسانه ای ملی جهان می باشد در لندن (en) رسانه ای در خانه رسانه ، که بر اساس آمار ۲۰۱۴ بر پایه تعداد کارکنان با ۲۰،۹۵۰ کارمند و ۱۶،۶۷۲ نفر در پخش که شامل قراردادهای پاره وقت قابل تغییر به ثابت در مجموع با ۳۵،۴۰۲ رسانه عمومی کارمند بزرگترین رسانه پخش همگانی در جهان است .

فعالیت اصلی بی بی سی تولید برنامه و سرویس های خبری است . شعار بی بی سی این است : « هر ملت باید با صلح و آرامش با ملتی دیگر صحبت کند . »

مالکیت و اداره :

مالکیت بی بی سی متعلق به مرکزی است که از طریق فرمان سلطنتی در هر دوره ۱۰ ساله نحوه اداره آن مشخص می شود .

یک قرارداد آبونمان بین وزارت کشور و بی بی سی به منظور تأمین هزینه های آن وجود دارد .

Trust به انگلیسی طبق آخرین فرمان در سال ۲۰۰۷ فعالیت بی بی سی توسط یک هیئت امناء نظارت می شود .

هیئت امناء وظیفه تأمین استراتژی های سازمان ، ارزیابی فعالیت های هیئت مدیره و انتصاب مدیر عامل را دارد . اعضای هیئت امناء توسط ملکه و به سفارش دولت انتخاب می شوند و ۱۰ عضو اصلی و عضو علی البدل دارد . هیئت مدیره از دو گروه مدیران اجرایی و غیر اجرایی تشکیل شده است که مدیران غیر اجرایی توسط امناء انتخاب می شوند . مدیران اجرایی توسط مدیر عامل تعیین می گردد . بخش اجرایی بی بی سی توسط دفتر مدیر عامل و شورای مدیران اداره می گردد .

بی بی سی هم اکنون یک شرکت دولتی نیمه خود مختار است که توسط « هیئت امنای بی بی سی » اداره می شود . به گفته بی بی سی این شرکت تحت هیچ نفوذ تجاری و سیاسی نیست و فقط به مخاطبین خود بوجه این شبکه از طریق شبکه های داخلی (حق اشتراک) و بخش جهانی (وزارت امور خارجه بریتانیا پاسخگو است) تأمین می شود .

سرویس ها :

برنامه های این شرکت در رادیو و تلویزیون و اینترنت پخش می شوند .

رادیویی :

رادیو بی بی سی

- داخلی

بی بی سی رادیو ۱ : بهترین موسیقی و سرگرمی با ۱۲،۹ میلیون شنونده در هفته

بی بی سی رادیو ۲ : پر شنونده ترین رادیوی بریتانیا

بی بی سی رادیو ۳ : پوشش دهنده سبک های خاص موسیقی از جمله موسیقی کلاسیک ، موسیقی ملل ، موسیقی جاز و هنرهای نمایشی

بی بی سی رادیو ۴ : اخبار روز ، نمایش و طنز

بی بی سی ۵ : رادیوی ۲۴ ساعته ویژه اخبار و میزگردهای سیاسی و اخبار ورزشی

- خارجی

برنامه های سرویس جهانی رایو بی بی سی به ۳۳ زبان پخش می شود .

هدف از راه اندازی شبکه بی بی سی فارسی از زبان بهروز آفاق :

زبان فارسی برای بی بی سی خیلی اهمیت دارد . چون صد میلیون فارسی زبان در دنیا داریم . برنامه های رادیو فارسی بی بی سی سالیان سال بود که در ایران ، افغانستان و تاجیکستان شنوندگان زیادی داشت .

برنامه های فترسی رادیو بی بی سی (از جمله بامدادی ، نیمروزی ، شامگاهی ، آسیای میانه و روز هفتم) به صورت زنده بر روی سایت فارسی قابل دریافت است . این رادیو با همکاری گروهی از روزنامه نگاران ایرانی پیشتر ساکن ایران اداره می شود .

رادیویی

رادیوی فارسی بی بی سی، در تاریخ ۲۹ دسامبر ۱۹۴۰^{۱۱۲} (میلادی) ۸ دی ۱۳۱۹ خورشیدی^{۱۱۳} در اوایل

جنگ جهانی دوم و برای رقابت با رادیو برلین راه اندازی شد و آماج برنامه های خود را به سود پادشاهی

بریتانیا و ضد حکومت نازی آلمان گذارد. اولین گوینده رادیوی بی بی سی فارسی حسن موقر بالیوزی بود.^{۱۱۳}

برنامه های رادیوی فارسی بی بی سی در بدو امر فقط چهار روز در هفته (شبهای یکشنبه، دوشنبه، سه شنبه و

چهارشنبه) پخش می شد که هر نوبت نیز از ۱۵ دقیقه تجاوز نمی کرد و آنهم فقط اختصاص به پخش اخبار

داشت. اما پس از سه ماه، برنامه این رادیو به پنج و سپس به هفت نوبت در هفته افزایش یافت. سپس با

گذشت دو سال از تأسیس و مقارن با زمانی که ارتش متفقین درگیر نبرد دوم العلمین علیه ارتش آلمان

نازی بود، ۱۵ دقیقه دیگر به زمان پخش برنامه رادیوی فارسی بی بی سی اضافه گردید.

برنامه‌های فارسی رادیو بی‌بی‌سی (از جمله بامدادی، نیمروزی، شامگاهی، آسیای میانه و روز هفتم) به صورت زنده بر روی سایت فارسی قابل دریافت است. این رادیو با همکاری گروهی از روزنامه‌نگاران ایرانی پیشتر ساکن ایران اداره می‌شود. از جمله برنامه‌های پرتعداد رادیوی فارسی بی‌بی‌سی، نامه‌ای از لندن است که سری برنامه‌هایی است به قلم و صدای علیزاده طوسی که در آن‌ها، او هر هفته با صدای خودش به بیان یکی از تجربه‌های شخصی و یا برداشت‌هایش با امثال و واژگان فارسی می‌پردازد.

کودتای ۲۸ مرداد

دولت بریتانیا برای پیشبرد تبلیغات خود علیه مصدق از رادیوی فارسی بی‌بی‌سی هم استفاده می‌کرد و بارها مطالب ضد مصدق از این رادیو پخش شد به طوری که کارمندان ایرانی این رسانه دست به اعتصاب زدند. در بیست و یک ژوئیه ۱۹۵۱ میلادی یکی از مقام‌های وزارت امور خارجه بریتانیا از سفیر کشورش در ایران به خاطر پیشنهادهای وی در بهبود برنامه‌های رادیویی علیه مصدق تشکر کرده‌است: «بی‌بی‌سی تا اینجا اغلب نکاتی که شما فهرست کرده‌اید انجام داده‌است. اگر اطلاعات بیشتری بدهید که چگونه می‌توان برنامه‌ها را مؤثرتر کرد تا به همان ترتیب اجرا شود. ضمناً باید از حمله به طبقات حاکم اجتناب کنیم؛ چرا که احتمال دارد بخواهیم با حکومتی که از همان طبقات بعد از سقوط مصدق تشکیل می‌شود کار کنیم».^{۱۱۷} براساس گزارش دونالد ویلبر، کارشناس سیا در ایران، اسدالله رشیدیان به شاه گفت که از رادیو فارسی بی‌بی‌سی هم درخواست کمک شده تا شاه اطمینان یابد که دولت‌های آمریکا و بریتانیا طرح کودتا را تأیید کرده‌اند. او می‌گوید که قرار شد که رادیوی فارسی بی‌بی‌سی جمله «لان نیمه شب است» را به «لان دقیقاً نیمه شب است» تغییر دهد تا شاه آن را بشنود و مطمئن شود که طرح سرنگونی را آمریکا و بریتانیا حمایت می‌کنند. به نظر می‌رسد که این موضوع صرفاً برای جلب حمایت شاه از کودتا با او در میان گذاشته شده باشد. زیرا رادیوی فارسی بی‌بی‌سی هرگز برنامه‌ای در دوازده شب نداشته‌است.^{۱۱۸}

منابع: ۱- سایت ویکی‌پدیا (دانشنامه آزاد)

۲- سایت ایران بازگو